

Finansdepartementet

Angående betänkandet En gemensam utbildning inom statsförvaltningen (SOU 2020:40)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Allmänna synpunkter

Ekobrottsmyndigheten delar Tillitsdelegationens bedömning att en gemensam introduktionsutbildning inom statsförvaltningen kan bidra till att säkerställa ett högt förtroende för statsförvaltningen. Det finns ett värde i att utbildningen är enhetlig. En gemensam utbildning kan också förväntas underlätta för de myndigheter som inte har förutsättningar att ordna egna introduktionsutbildningar om statsförvaltningen. Ekobrottsmyndigheten anser att Tillitsdelegationens förslag till utformning och praktiskt genomförande av utbildningen är dock alltför omfattande och behöver ses över ytterligare i vissa delar så att kostnaden och administrationen blir rimlig i förhållande till det förväntade resultatet av utbildningen.

Kapitel 7 En gemensam utbildning inom statsförvaltningen

7.3 Ekobrottsmyndigheten tillstyrker delegationens förslag att den gemensamma introduktionsutbildningen inom statsförvaltningen ska vara obligatorisk, men Ekobrottsmyndigheten anser att detta endast ska gälla för nyanställda och dem som varit anställda förslagsvis kortare tid än tre år inom staten.

7.4 Ekobrottsmyndigheten avstyrker delegationens förslag att det ska införas en lag som reglerar den gemensamma utbildningen. Ekobrottsmyndigheten anser inte att det krävs en lag för att genomföra en gemensam utbildning eller för att uppnå syftet med utbildningen.

7.4.2–3 Ekobrottsmyndigheten tillstyrker delegationens förslag att ett råd för utbildningen inrättas, med uppgift att besluta om utbildningens innehåll. Eftersom det stora antalet myndigheter lyder under regeringen avstyrker Ekobrottsmyndigheten delegationens förslag att rådets ledamöter ska utses med lika antal av regering och riksdag. Ekobrottsmyndigheten anser att det bör vara regeringens ansvar att utse ledamöter till rådet. Ledamöterna bör företrädesvis utgöras av experter inom de olika delområden som ingår i utbildningen. Med hänsyn till syftet med utbildningen bör särskild vikt fästas vid ledamöternas oberoende och opartiska ställning. Ledamöterna bör förordnas på viss tid. Regeringen bör utse rådets ordförande.

7.5–7.7 Ekobrottsmyndigheten tillstyrker delegationens förslag att utbildningen ska gälla för anställda vid statliga förvaltningsmyndigheter och domstolar. Vad gäller uppdragstagare, praktikanter och andra än anställda som arbetar vid en statlig myndighet eller domstol anser Ekobrottsmyndigheten att respektive myndighet utifrån förhållandena i det enskilda fallet bör

avgöra huruvida vederbörande ska delta i utbildningen eller inte. Även om utbildningen ska vara obligatorisk kommer det att finnas behov av att meddela undantag från obligatoriet för enskilda medarbetare och ansvaret för att besluta om undantag bör ligga på den myndighet som vederbörande är anställd vid. Det är myndigheterna som har de bästa förutsättningarna att bedöma om det finns tillräckliga skäl för att besluta om undantag och det följer också den arbetsgivarpolitiska delegeringen att de statliga arbetsgivarna gör dessa bedömningar. Ekobrottsmyndigheten avstyrker därför delegationens förslag att regeringen eller den myndighet regeringen utser ska medge undantag från deltagande i grundutbildningen.

Kapitel 8 Utbildningens syfte och innehåll

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker Tillitsdelegationens förslag om utbildningens syfte. Myndigheten har inget att erinra mot att rådet får i uppdrag att formulera ett mål för utbildningen, men Ekobrottsmyndigheten anser att målet ska sättas på en nivå som möjliggör en bedömning på övergripande nivå om utbildningen uppfyller sitt syfte och mål. Det kan förväntas vara svårt att följa upp effekterna av utbildningen.

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslaget att utbildningen ska bestå av en grundutbildning och en fortbildning. Myndigheten delar Tillitsdelegationens bedömning att det är värdefullt med återkommande fortbildning för att förstärka de långsiktiga effekterna av grundutbildningen, men anser att det blir för betungande för myndigheterna om detta ska ske årligen.

Kapitel 9 Grundutbildningens form

9.2 Ekobrottsmyndigheten delar delegationens bedömning att utbildningen ska genomföras både som självstudier och gruppdiskussioner. Ekobrottsmyndigheten avstyrker delegationens förslag att utbildningen alltid ska genomföras både på elektronisk väg och genom fysiska möten. Ekobrottsmyndigheten anser att respektive myndighet utifrån de egna förutsättningarna får avgöra om delar av utbildningen ska ske genom fysiska möten. De fördelar som delegationen lyfter fram med fysiska möten kan till stor del också uppnås genom digitala möten. Utvecklingen under pandemin visar att detta är genomförbart. Att genomföra fysiska träffar innebär ofta omotiverat höga kostnader för bl.a. resor och nedlagd tid.

9.3 Ekobrottsmyndigheten avstyrker delegationens förslag att gruppdiskussionerna i grundutbildningen ska genomföras i regioner vid fysiska möten med deltagare från olika myndigheter. Ekobrottsmyndigheten anser att förslaget kräver en alltför omfattande administration. För de nyanställda som på sikt kommer att vara deltagare i utbildningen finns det enligt Ekobrottsmyndigheten fördelar med att delta i gruppdiskussioner på den egna myndigheten jämfört med diskussioner med deltagare från andra myndigheter med annan verksamhet.

9.4 Ekobrottsmyndigheten avstyrker delegationens förslag att den myndighet som ska ansvara för utbildningen också ska ansvara för att utse handledare till utbildningen. Ekobrottsmyndigheten anser att det i första hand bör ankomma på respektive myndighet att se till att det finns handledare för myndighetens behov, men att de utbildas av den myndighet som är ansvarig för utbildningen.

9.5 Ekobrottsmyndigheten delar delegationens bedömning att det behövs en webb-portal (lärplattform) för att tillhandahålla utbildningen. Ekobrottsmyndigheten anser att det bör utredas vidare hur myndigheternas egna utbildningssystem kan kopplas till webb-portalerna för att möjliggöra myndigheternas uppföljning på individnivå.

Kapitel 11 Organisering och ansvar för utbildningen

11.2 Ekobrottsmyndigheten tillstyrker delegationens förslag att rådet för utbildning inom statsförvaltningen ska inrättas som ett särskilt beslutsorgan vid Statskontoret.

Ekobrottsmyndigheten anser att ett universitet efter kravställning från Statskontoret ska få i uppdrag att tillhandahålla innehållet i utbildningen. Mot bakgrund av Ekobrottsmyndighetens inställning i frågorna ovan, avstyrks delegationens förslag att ett universitet ska utse handledare och besluta om undantag från skyldigheten att delta i grundutbildningen. Ekobrottsmyndigheten anser att detta bör vara myndigheternas egna ansvar.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. Rättschefen Eva Melander Tell, stabschefen Ann Lemne och HR-chefen Ylva Sundberg har deltagit i den slutliga handläggningen. Ärendet har föredragits av verksjuristen Thomas Saltin.

Monica Rodrigo

Thomas Saltin

Expedition till
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
fi.ofa.esa@regeringskansliet.se
ju.a@regeringskansliet.se